

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет східних мов

Кафедра східної культури та літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасний літературний процес в країнах Сходу

для студентів

спеціальності 035 «Філологія»
освітнього рівня другого (магістерського)
спеціалізації 035.065 Східні мови і літератури (переклад включно),
перша – китайська
035.069 Східні мови і літератури (переклад включно), перша – японська
освітньої програми 035.065.01 Мова і література (китайська)
035.069.02 Мова і література (японська)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 01.36/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціал)
« 01 » 09 2023 р.

2023-2024 навчальний рік

Розробник:

Боришполец Ю.В., старший викладач кафедри японської мови і перекладу Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

Москальов Д.П., доцент кафедри східної культури та літератури Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

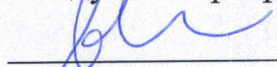
Москальов Д.П., доцент кафедри східної культури та літератури Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

Луцюк М.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри східної культури і літератури.

Семеніст І. В., доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри східної культури і літератури Факультету східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри східної культури та літератури (протокол від «25» серпня 2023 року №1).

Завідувач кафедри східної культури та літератури

 Д.П. Москальов

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми мова і література
(японська)

25. 08.2023 р.

Гарант освітньої програми (А.О. Букрієнко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми мова і література
(китайська)

25. 08.2023 р.

Гарант освітньої програми (І.В.Семеніст)

Робочу програму перевірено

17. 08.2023 р.

Заступник декана Факультету східних мов

 (Ю.В. Боришполец)

Пролонговано:

на 2024/2025 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2024 р.,
протокол № _____

на 2025/2026 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2025 р.,
протокол № _____

на 2026/2027 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2026 р.,
протокол № _____

на 2027/2028 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2027 р.,
протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання навчання та оцінювання	китайська, японська, українська		
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150		
Курс	I	II	
Семестр	II	III	
Кількість змістових модулів з розподілом	1	1	
Обсяг кредитів	3	2	
Обсяг годин, в тому числі:	90	60	
Аудиторні	24	16	
Модульний контроль	6	4	
Семестровий контроль		30	
Самостійна робота	60	10	
Форма семестрового контролю		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Сучасний літературний процес в країнах Сходу» є формування теоретичної бази сходознавця, розкриття закономірностей сучасного літературного процесу, з'ясування своєрідності розвитку літературного процесу в країнах Сходу, поглиблення знань з теорії літератури.

Завдання дисципліни передбачають розвиток *загальних компетентностей*: здатність бути критичним і самокритичним. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність проведення досліджень на належному рівні. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахових компетентностей спеціальності: Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

Знання, вміння, розуміння, навички:

- Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі;

- Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і

непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;

- Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства;

- Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів залежно від обраної спеціалізації;

- Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних;

- Дотримуватися правил академічної доброчесності;

- Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу здатність до критичної рефлексії на процес оволодіння мовою;

- Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

- Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		Вс ьо го	у тому числі				
			Л е к ц і ї	П р а к т и ч н і	М К	С а м о с ті й н а р о б о т а	Се ме стр ов ий ко нт ро ль
II семестр							
Змістовий модуль 1							
1.	Сутність міметичного/неміметичного мистецтва. Відмова від раціонального принципу побудови тексту. Передумови і причини	12	2	2		8	
2.	Функція літератури XX та XXI сторіччя. Взаємозв'язок тоталітаризму та мистецтва в XX сторіччі. Місце художника в тоталітарному середовищі	12	2	2		8	
3.	Краса в творчості Юкіо Місіми	8		2		6	
	Модульний контроль №1	2			2		
4.	Стан літератури доби «культурної революції» в Китаї. Проблема справжнього та фальшивого світу в китайській прозі другій половині XX ст. Творчість письменників пост-культурної революції в Китаї	10		2		8	
5.	Література “шрамів”	8		2		6	
6.	“Новий історичний роман”	8		2		6	
	Модульний контроль №2	2			2		
7.	Проблема особистості в японській літературі XX сторіччя	10	2	2		6	
8.	Екзистенційні проблеми в творчості Кобо Абе. Пастка та втеча із неї. Свобода в сучасному світі. Роман «Жінка в пісках»	8		2		6	
9.	Творчість Харуки Мураками	8		2		6	
	Модульний контроль №3	2			2		
	Всього за семестр	90	6	18	6	60	
III семестр							

Змістовий модуль II							
1.	Японський кіберпанк. Поєднання біологічного та технологічного в романі Сіраторі Кендзі «Кров електрична». Нойз в літературі	4	2	2			
2.	Авангардистські експерименти в китайській літературі. Сюрреалізм Цань Сюе.	4		2		2	
3.	Постмодерністська чутливість. Текст/світ як хаос семантичних центрів, який підлягає систематизації або означуванню	4		2	2	2	
4.	Інтертекстуальність. Інтерпретація тексту як процедура смислопородження. Ацентризм, ризоматичність, детериторіалізація, принцип картографування	4		2		2	
5.	Творчість Мо Яня	4		2		2	
6.	Карнавалізація та гротеск в романах Юй Хуа	4		2		2	
7.	Творчість Ге Фея	4		2		2	
<i>Модульний контроль №1</i>		2		2	2		
За семестр		60	2	14	4	10	30
За курс		150	8	32	10	70	30

5. Програма навчальної дисципліни Семестр II

*Тема 1. Сутність міметичного/неміметичного мистецтва. Лекція 1 (2 год.)
Відмова від раціонального принципу побудови тексту. Передумови і причини. Практичне заняття 1 (2 год.)*

*Тема 2. Функція літератури 20-го та 21-го сторіччя. Лекція 2 (2 год.)
Взаємозв'язок тоталітаризму та мистецтва в 20-му сторіччі. Місце художника в тоталітарному середовищі. Практичне заняття 2 (2 год.)*

Тема 3. Краса в творчості Юкіо Місіми. Практичне заняття 3 (2 год.)

Тема 4. Стан літератури доби «культурної революції» в Китаї. Проблема справжнього та фальшивого світу в китайській прозі другій половині 20 ст. Творчість письменників пост-культурної революції в Китаї. Практичне заняття 4 (2 год.)

Тема 5. Література “шрамів”. Практичне заняття 5 (2 год.)

Тема 6. “Новий історичний роман”. Практичне заняття 6 (2 год.)

Тема 7. Проблема особистості в японській літературі 20-го сторіччя. Лекція 3 (2 год.)/Практичне заняття 7 (2 год.)

Тема 8. Екзистенційні проблеми в творчості Кобо Абе. Пастка та втеча із неї. Свобода в сучасному світі. Роман «Жінка в пісках». Практичне заняття 8 (2 год.)

Тема 9. Творчість Харукі Муракамі. Практичне заняття 9 (2 год.)

Семестр III

Тема 1. Японський кіберпанк. Лекція 1 (2 год.)

Поєднання біологічного та технологічного в романі Сіраторі Кендзі «Кров електрична». Нойз в літературі. Практичне заняття 1 (2 год.)

Тема 2. Авангардистські експерименти в китайській літературі. Сюрреалізм Цань Сюе. Практичне заняття 2 (2 год.)

Тема 3. Постмодерністська чутливість. Текст/світ як хаос семантичних центрів, який підлягає систематизації або означуванню. Практичне заняття 3 (2 год.)

Тема 4. Інтертекстуальність. Інтерпретація тексту як процедура смислопородження. Ацентризм, ризоматичність, детериторіалізація, принцип картографування. Практичне заняття 4 (2 год.)

Тема 5. Творчість Мо Яня. Практичне заняття 5 (2 год.)

Тема 6. Карнавалізація та гротеск в романах Юй Хуа. Практичне заняття 6 (2 год.)

Тема 7. Творчість Ге Фея. Практичне заняття 7 (2 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	16	16
2.	Присутність на лекціях	1	4	4
3.	Робота на практичних заняттях	10	16	160
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	5	25
5.	Модульна контрольна робота	25	5	125
	Максимальна кількість балів	305		
	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	$60/330=0,18$		

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Аналіз наукових статей різної тематики (5 статей)

План аналізу:

- Визначення мети та завдань статті.
- Окреслення основних положень яким присвячено статтю.
- Обґрунтування актуальності досліджуваної теми.
- Відображення власного ставлення до змісту статті.
- Формулювання власних умовиводів на тему статті.

Критерії оцінювання

№ п/ п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Інформативність викладеного матеріалу	1
2.	Лаконічність	2
3.	Змістовність, чіткість, мовна правильність	2
Разом		5 балів

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: письмова

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання: модульна контрольна робота включає 5 завдань, правильне виконання яких оцінюється у 5 балів.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: усна

Тривалість проведення: 90 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання: екзаменаційний білет включає два завдання, правильна відповідь на кожне завдання оцінюється в 20 балів.

6.5 Орієнтовний перелік тем для семестрового контролю (XI семестр)

1. Авангардизм в японській літературі ХХ ст.
2. Сюрреалізм в китайській літературі
3. Місце Лао Ше в китайській літературі
4. Лу Сінь «Записки божевільного»
5. Справжній та фальшивий світ в китайській прозі друг. пол. ХХ ст. Лі Чжунь «Манго»
6. Традиція і сучасність в сучасній літературі Сходу
7. Літературна діяльність Мао Дзедуна
8. Сучасне суспільство в творі «Спалена карта» Кобо Абе
9. Творчість Акутагава Рюноске
10. Пастка і втеча із неї в романі Кобо Абе «Жінка в пісках»
- 11.Різноманітність сучасних китайських творів
- 12.Принцип картографування в сучасній літературі Сходу
- 13.Творчість Місіми Юкіо
- 14.Зв'язок минулого та сучасного в творах Харукі Мураками
- 15.Авангардна проза Юй Хуа
- 16.Література «пошуку коренів»
- 17.Проблема насилля в творах Ге Фея
- 18.Альтернативна історія. Мо Ян, Лю Хен
- 19.Кошмарний світ Цань Сюе
- 20.«Література шрамів»
- 21.Творчість Масахіко Сімада
- 22.Постмодерністська проза Банана Йосімото
- 23.Експериментальна проза Японії
- 24.Проблема особистості в творі Таеко Коно «Сумісна власність»

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без

	балів	суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Сучасний літературний процес в країнах Сходу»

Разом: 150 год., аудиторні 40 год.: практичні – 32 год. (II сем.18 год., III сем.14 год.), лекції – 8 год. (II сем. 6 год., III сем.2 год.), МК – 8 год. (II сем. 6 год., III сем.2 год.), самостійна робота – 70 год. (II сем. 60 год., III сем. 10 год.), семестровий контроль – 30 год.

№	Модулі	Семестр II-III
1	Присутність на практичному	16 x 16=16 балів
2	Виконання самостійної роботи	56 x 5=25 балів
3	Присутність на лекціях	16 x 4=4 балів
4	Робота на практичних заняттях	106 x 16=160 балів
5	Модульний контроль	256 x 5=125 балів
6	Загальна кількість балів	330

9. Рекомендовані джерела

1. Основна література

1. Breaking into Japanese Literature: Seven Modern Classics in Parallel Text. Kodansha USA, 2018
2. Ge Fei. Peach Blossom Paradise. New York 2019
3. Liu H., Zhang H. Historiography via translation: Chinese new historical fiction in the west. Chinese literature in the world. new frontiers in translation studies. 2022. P. 57–72.
4. Murakami Haruki. Men Without Women. New York, 2018.
5. Murakami Haruki. Killing Commendatore. New York, 2019.
6. Murakami Haruki. First Person Singular. New York, 2022.
7. Murakami Haruki. Murakami T: The T-Shirts I Love. New York, 2021.

8. The Penguin Book of Japanese. Short Stories. New York, 2020.
9. Yan Lianke. Discovering Fiction. Duke University Press, 2022.

2. Додаткова література

1. A Century of Modern Chinese Poetry: An Anthology. University of Washington Press, 2023.
2. Hawk of the Mind: Collected Poems (Modern Chinese Literature from Taiwan). Columbia University Press, 2018.
3. Modern Japanese Short Stories: Twenty-Five Stories by Japan's Leading Writers. Tuttle Publishing, 2019.
4. Queer Subjects in Modern Japanese Literature: Male Love, Intimacy, and Erotics, 1886–2014. University of Michigan Press, 2022.
5. Routledge Handbook of Modern Japanese Literature. Routledge, 2019.
6. Routledge Handbook of Modern Chinese Literature. Routledge, 2018.
7. The Great Flowing River: A Memoir of China, from Manchuria to Taiwan (Modern Chinese Literature from Taiwan). Columbia University Press, 2018
8. The Ends of Meter in Modern Japanese Poetry: Translation and Form. Cornell East Asia Series , 2022
9. Treat John Whittier Treat The Rise and Fall of Modern Japanese Literature. University of Chicago Press, 2018
10. 莫言. 晚熟的人. 麥田文化, 2020
11. 莫言. 生死疲勞. 浙江文艺出版社, 2020
12. 莫言. 蛙. 浙江文艺出版社, 2020
13. 村上春樹. 街とその不確な壁. 新潮社, 2023
14. 村田 沙耶香. 生命式. 河出書房新社 , 2019
15. 余华. 文城. 首次出版于2021
16. 余华作品精选, 长江文艺出版社, 2019
17. 残雪. 作品精选. 长江文艺出版社, 2020

18. 残雪垂直的阅读. 湖南文艺出版社, 2019